

Æble/PæreNYT

Nr. 5 // 24. april 2018

FÆLLES

Skurv

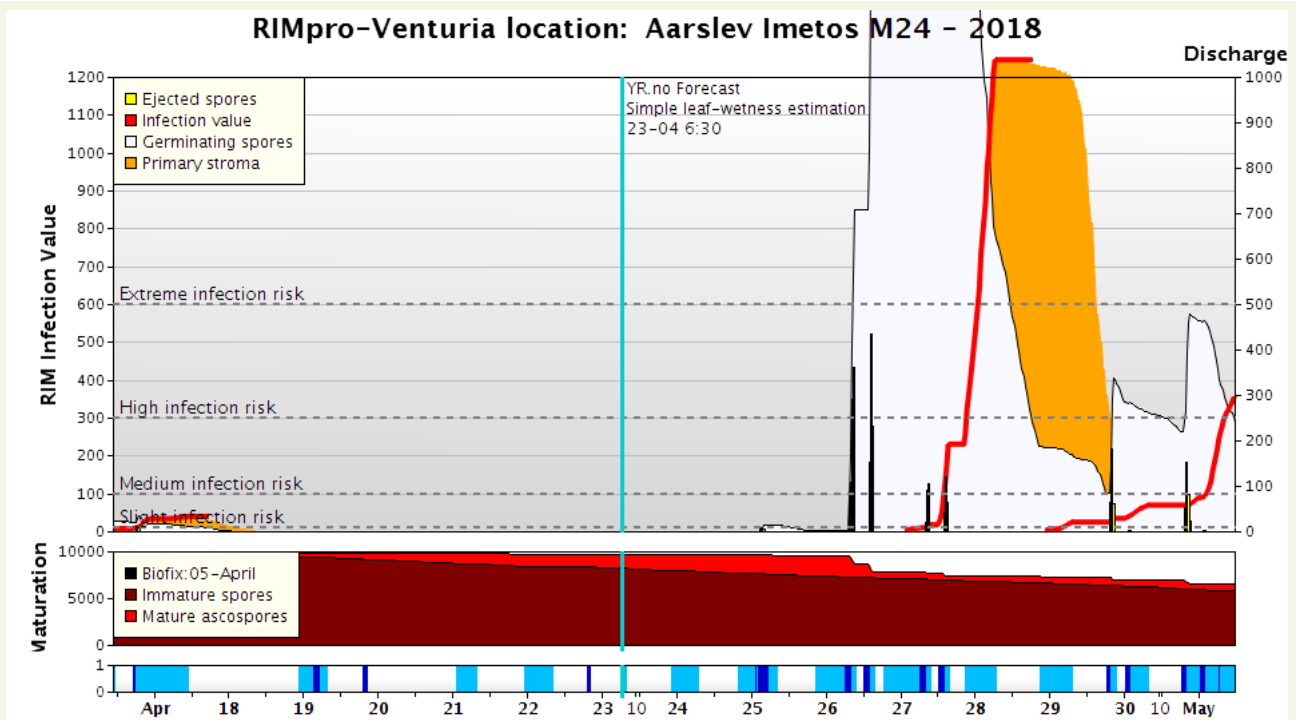
- Tællinger af skurv-sporer på Årslev viser, at der nu er kommet godt gang i sporeudslyngningerne, når det regner.
- Der ligger mange modne sporer, som vil blive udslynget ved næste regnvejr. Ved bladfugtighed over en længere periode/timer kan der derfor opstå stor infektionsfare.
- Husk at den fremadrettede varsling i RIMpro og Fruitweb bygger på vejrudsigter, så når vejrudsigten ændrer sig, ændres varslingen tilsvarende. Følg derfor godt med på vejrudsigten, når sprøjtninger planlægges!

Ved vurdering af infektionsforhold for skurv er det vigtigt at være opmærksom på, at ved de nuværende udviklingstrin er bladene nærmest skeformede og det kan føre til lang tid med bladfugtighed, da der kan "stå vand" nede i knopperne.

INDHOLD

FÆLLES	1
Skurv	1
Meldug	2
Pærebladhvepse	2
Finbeskæring.....	3
KONVENTIONEL.....	4
Skurv	4
Meldug	4
Merpan	5
Bladgødsning (kan ikke blandes med Syllit).....	5
Bladgødsning ekstra	5
Pæregalmyg	6
Måler-larver i pærer	6
Rød æblebladlus	7
Blodlus og Uldlus	7
Ukrudtsbekæmpelse	8

Når vejrudsigten lover meget regn, varsler RIMpro/Fruitweb følgende stor infektionsfare i vente. Hvis vejrudsigten ændrer sig, vil varslingen også ændre sig.

Meldug

- Meldug overvintrer i knopperne og begynder snart at kunne ses nu hvor knopperne folder sig ud.
- Klip meldugsskud væk så snart de er fremme for at reducere smittetrykket. Det er første forudsætning for god bekæmpelse. Ved højt smittetryk er det så godt som håbløst at holde melduggen i skak med sprøjtning alene.
- Når der kommer nye blade frem, er disse modtagelige for meldug.
- I skrivende stund er der udsigt til lavere temperaturer. Temperatur og udviklingstrin gør at vi ikke forventer fare for melduginfektioner i den nærmeste tid.

Pærebladhvæpse

- De hvide limplader skal være hængt op, når der begynder at blive hvidt synligt i blomsterknopperne det vil sige mindst ca 1 uge før pæretræernes blomstring.
- Pærehvæpsens flyvning/æglægning sker på "hvid knop"/"lille ballon" og er meget kortvarig. Æggene begynder at klække i løbet af blomstringen.

Det nærmer sig tiden, hvor de hvide limplader skal hænges op for at holde øje med flyvningen af pærebladhvæpse, eller hvis man ønsker at foretage massefangst.

Finbeskæring

Selvom det nu er muligt at skelne blomsterknopper fra bladknopper, kan det være en fordel at vente med finbeskæringen til på stadiet rød knop. Især er det aktuelt i sorter hvor det er vigtigt at beholde alle de blomster der er i år - og som samtidig har tendens til tomme knopper. Det er en typisk egenskab for blandt andet Elstar. Ved at vente med finbeskæringen til på rød knop bliver der dels færre fejl ved beskæringen og dels går det betydeligt hurtigere med beskæringen fordi det bliver nemmere at skelne blomsterknopper fra tomme knopper.

Tom knop. Ved knopbrydning ligner det en blomsterknop, men det viser sig at være en ren bladknop, når den folder sig ud. Årsskud med bladknop/tom knop i enden skal klippes tilbage på kort stab.

KONVENTIONEL

Skurv

- Syllit: Bruges på udviklingstrinnene museøre-rød knop. Syllit bruges forebyggende før regn eller umiddelbart efter regn. NB! Syllit kan kun blandes med urea.
- Delan: I tilfælde af at der er behov for svovl, skal man vælge Delan, da Delan godt kan blandes med svovl.
- Delan Pro: når pris/effekt vejes op mod hinanden er der ingen grund til at foretrække Delan Pro fremfor Delan WG.
- Scala: Bruges i tiden frem til blomstring og under blomstringen, hvis det er glippet med forebyggende sprøjtning. Scala virker når temperaturen er lav (ned til 5°C). Læg ikke en strategi for skurv-bekæmpelsen, hvor Scala indgår som planlagte sprøjtninger - der er alvorlig fare for resistensudvikling, så Scala skal betragtes som et middel, der kun bruges når anden behandling er glippet.

Meldug

- Meldug overvintrer i knopperne og begynder snart at kunne ses nu hvor knopperne folder sig ud.
- Klip meldugsskud væk så snart de er fremme for at reducere smittetrykket. Det er første forudsætning for god bekæmpelse. Ved højt smittetryk er det så godt som håbløst at holde melduggen i skak med sprøjtning alene.
- Når der kommer nye blade frem, er disse modtagelige for meldug.
- I skrivende stund er der udsigt til lavere temperaturer. Temperatur og udviklingstrin gør at vi ikke forventer fare for melduginfektioner i den nærmeste tid.
- Når udviklingstrinnet og vejret giver forhold for melduginfektion kan svovl 2-3 kg/ha bruges frem til blomsterne åbner sig. Svovl kan kun holde melduggen i skak - ikke bekæmpe den fuldstændig.
- Husk at hvis temperaturen kommer op over 12-15 °C vil svovl have sideeffekt på **rustmider**, og de er aktive før blomstring.
- Med den nye godkendelse må Candit kun bruges 1 gang pr. sæson. Hvornår skal denne ene behandling så ligge? Candit kan med fordel bruges i åben blomst/dunet frugt (såfremt det er meldug-vejr på dette tidspunkt!). På den måde undgår man at bruge svovl i åben blomst/ beskytte frugtanlæggene mod infektioner på et meget vigtigt tidspunkt.

Candit

- Hvis man har gammel Candit stående, hvor der står 3 behandlinger inden 1. juni må man stadig bruge det i henhold til etiketten. Det nye Candit har samme registreringsnummer (19-92) som det gamle Candit. Det er vigtigt at holde styr på hvad man har! Gem kvittering for dokumentation af køb, så det i tilfælde af kontrol kan dokumenteres at forbrug/ lagerbeholdning stemmer overens med indkøb.
- **Der er eksempler på, at kontrollørerne har anmodet om at se hvilke midler, der er indkøbt, og at de ikke har accepteret, at der er købt/brugt middel med ny etiket, før midlet med gammel etiket er opbrugt.**

Merpan

Som nævnt i de foregående nyhedsbreve har Michael Nielsen/Grøn Plantebeskyttelse søgt om dispensation til anvendelse af Merpan til bekæmpelse af frugttrækræft i 2018. Ansøgningen ligger fortsat til behandling i Miljøstyrelsen, så situationen er uændret. Vi melder ud så snart der foreligger en afgørelse.

Bladgødskning (kan ikke blandes med Syllit)

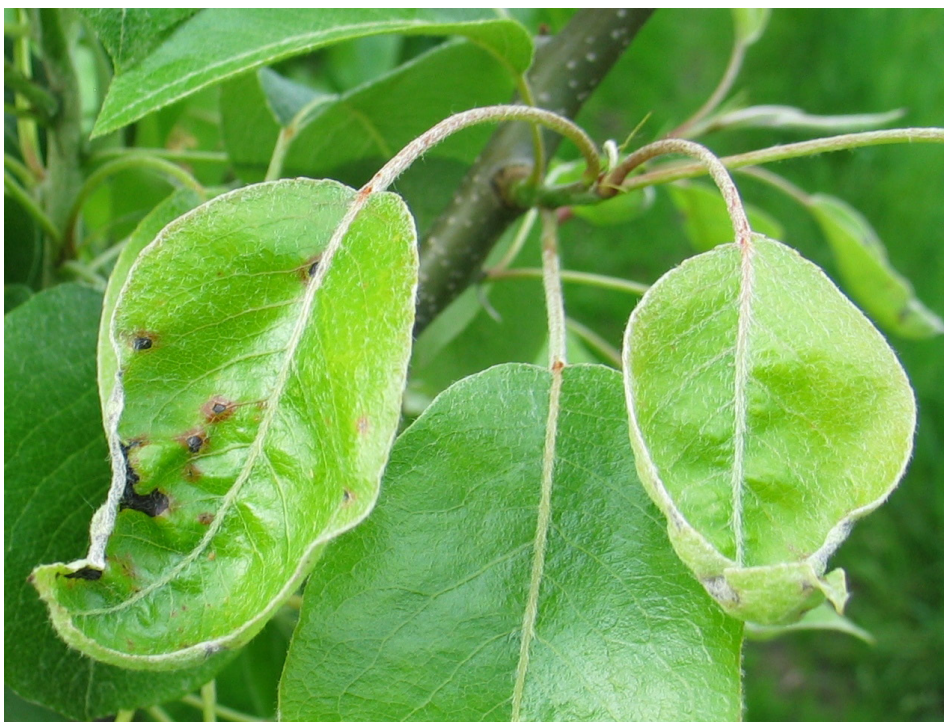
På "museøre" kan bladgødes med 3-5 kg/ha Urea + 1 kg/ha MAP (monoammoniumfosfat 12-27-0). MAP tilsættes for at sænke pH i sprøjtevæsken, og samtidig tilføres lidt fosfor.

På tæt klynge/ballon kan veksles mellem:

- 3 kg/ha Urea + 1,5 kg/ha Solubor/Bortrac + 5 kg/ha bittersalt + 1 kg/ha MAP
- Og
- 3 kg/ha Urea + 0,15 l/ha Zintrac + 0,5 l/ha Mantrac + 1 kg/ha MAP

Bladgødskning ekstra

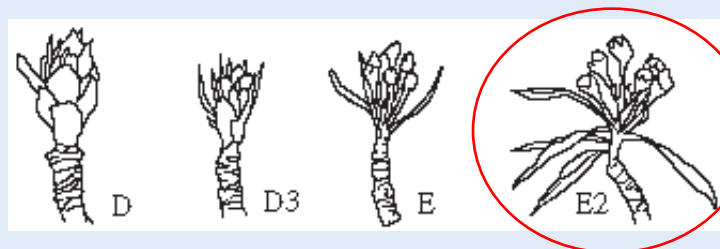
- Hvis der er særligt behov f.eks. efter nattefrost eller der er erfaring for dårlig sætning (Lucas) kan blomsterne styrkes ved at bruge 2-3 l/ha Aminosol og/eller 1,5 l/ha Kalium Plus.
- Aminosol har længere virkningstid end urea, når det er koldt. Brug ikke Aminosol i åben blomst hverken i pærer eller æbler, da det virker afskrækkende på bierne pga lugten. Brug ikke Aminosol i æblerne på dunet frugt pga fare for skrub.
- Kalium Plus kan bruges i åben blomst. I pærene bruges 1,5 l/ha Kalium Plus eller 2 l/ha Resistim for at styrke plantevævet mod bakteriesygdommen *Pseudomonas*, der inficerer i koldt og vådt vejr i løbet af foråret. Kalium Plus/Resistim kan tilsættes til ovennævnte blandinger af bladgødning. (Husk: Syllit kan kun blandes urea og Delan Pro indeholder allerede kalifosfit).
- Phosfik er et nyt produkt som også indeholder fosfit. Indholdet af P og K i Kalium Plus og Phosfik er sammenligneligt.

Pseudomonas. Symptomer på angreb af Pseudomonas i pærer ses typisk i løbet af forsommeren, men til den tid er det for sent at gøre noget ved det. Koldt og vådt vejr i foråret er favorabelt for infektion af Pseudomonas. Bladgødskning med Kalium Plus (1,5 liter/ha) eller Resistim (2 liter/ha) kan hjælpe på bladkvaliteten.

Pæregalmyg

- Flyvningen kan ske over længere tid. Specielt nu, hvor det er blevet køligere kan flyvningen blive trukket ud.
- Om der er behov for bekæmpelse afhænger af forholdet mellem omfanget af skade i 2017 og mængden af blomsterknopper i 2018.
- Hvis der er behov for bekæmpelse af bladlus/pærehveps, og der behandles med Mospilan, vil der opnås sideeffekt mod pæregalmyg.
- Virkningen af Mospilan er systemisk dvs. at det virker når æggene er lagt i blomsteranlæggene og på vej til at klække.
- Det eksakte tidspunkt vil afhænge af om der også skal bekæmpes pærehveps og/eller tæger. For galmyg kan der sigtes ind med behandling på tidlig ballon (stadium E2). Vi har dog i tidligere år set at bekæmpelse i løbet af blomstringen også har givet tilstrækkelig sideeffekt på galmyg.

- Mospilan er ikke så skånsomt, at det kan bruges ukritisk og bør af hensyn til nyttefaunaen kun anvendes, hvis der absolut er behov for det.

Måler-larver i pærer

- Hvis mange af blomsterne er angrebet af larver, må der behandles med insekticid. Turex 2 kg/ha kan bruges, hvis larverne er små og det er lunt (over 15 °C, men gerne mere).
- Er larverne forholdsvis store og/eller hvis angrebet er meget omfattende, eller hvis temperaturen ikke er favorabel til Turex, må andre midler overvejes.
- Både pyrethrioder og Steward virker ved, at larverne æder af behandlede plantedele eller hvis de rammes direkte. Det er en fordel, at der er varme i luften, så larverne er aktive, når der behandles. Da nyttedyr er særligt vigtige i pærer, bør brug af pyrethrioder og Steward kun ske, hvis der er et absolut bekæmpelsesbehov. Behandling i pærer med pyrethriod /Steward bør kun ske efter samråd med konsulent.
- Forvent ikke tilstrækkelig god sideeffekt på larver ved behandling med Mospilan mod bladlus/pærehveps.

Undgå at blive overrasket af angreb måler-larver. Små huller i kronbladene på ballonstadiet tyder på, at en larve har gnavet sig ind i blomsten.

Rød æblebladlus

- Hold øje med rød æblebladlus! Det tilrådes at bekæmpe den røde æblebladlus før blomstring (pt dog for tidligt på de fleste lokaliteter).
- Pyrethroid (Karate) anbefales kun hvis der samtidig er larver, som skal bekæmpes. Ved pyrethroid-sprøjtning skal der behandles tidligere end med Mospilan og Teppeki, da bladene endnu ikke må være begyndt at krølle - der kan ikke forventes effekt af pyrethroid hvis lusene sidder beskyttet inde i krøllede blade! Vær klar over at der er nyttedyr fremme nu (mariehøner og rovtæger), som vil blive skadet af pyrethroid sprøjtning.

Blodlus og Uldlus

- Nu her før blomstring er der mange lusearter på færde. Af hensyn til bekæmpelsen er det vigtigt at kunne skelne diverse arter fra hinanden. Hvis temperaturen er til det, kan det være aktuelt med Pirimor mod blodlus før blomstring. Det er vigtigt at, kende forskel på blodlus og uldlus. På engelsk er uldlus = mealybug og blodlus = woolly aphid.
- Blodlus omgiver sig med hvide vokstråde, der ses som hvide vattotter. Ofte ses angreb på den nederste del af stammen. Et mindre angreb vil ofte kunne holdes nede af nyttedyr, hvis man skåner disse.
- Uldlus ser vi sjældent, men lige nu kommer de frem fra overvintring. På forsommeren lægger de æg i reder. Efter klækning forlader nymferne reden og spreder sig i træet. Lusene suger saft og udskiller honningdug, der giver grobund for sodskimmel-svampe. Nymferne kan også finde på at suge på selve frugten. Tag ikke fejl af uldlus og tro at det er blodlus der er kommet frem fra overvintring!

Blodlus omgiver sig med hvide vokstråde der ses som hvide vattotter. Ofte ses angreb på den nederste del af stammen.

Uldlus ser vi relativt sjældent. Uldlus omgiver sig med en melet belægning. Kropsformen ligner en lille bænkebidder: skjoldformet og benene udgår fra undersiden.

Ukrudtsbekæmpelse

- Valg af midler og blanding afhænger af hvilket ukrudtsproblem man står overfor.
- Glyphosat/Round-up bruges på fremspiret ukrudt og græsser. Virkningen overfor tidsler og græsser er bedst når glyphosat bruges alene.
- MCPA bruges på tæt bestand af tokimbladet ukrudt. Temperaturen skal mindst være 12 °C, men 20 °C er optimal temperatur.
- Læs mere om ukrudtsbekæmpelse i Håndbog 2018 side 15-16.

Padderokke. På vej til at vokse sig til. Vent med bekæmpelse til der kommer grønt frem. Når temperaturen er høj nok til effekt af MCPA bekæmpes padderokker bedst med MCPA tilsat additiv, eller med en blanding af glyphosat og MCPA.

Stor nælde. Bekæmpes bedst med en blanding af glyphosat og MCPA, når der bliver temperatur til effekt af MCPA. Benyt eventuelt pletbehandling, hvis der er tale om enkeltstående tuer.

Maya Bojesen
Tlf. 21 71 77 57
myb@seges.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47
hlp@seges.dk

Lene Baarts
Tlf: 40 45 99 98
lba@seges.dk